

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1961. július 29.

bb 1. az emag gyárban több mint 300 fiatal vesz részt az „ifjúság a szocializmusért, mozgalomban - 3.500 óra társadalmi munkát teljesítettek eddig a fiatalok

i lv/gg szb sr

1961. július 29.

az emag gyárban több mint 300 fiatal vesz részt az „ifjúság a szocializmusért, mozgalomban, a jelentkezőknek egyharmada kisz-en kívüli.

a vállalat kisz-bizottsága már jóelőre gondoskodott, hogy megteremtse a lehetőségeket a mozgalom követelményeinek teljesítéséhez. eddig a társadalmi munkában érték el a legjobb eredményeket: az idén már 3.500 óra társadalmi munkát végeztek. a belső szállítás megoldására - az ifju mérnökök tervei alapján -, tiz anyagmozgató kocsit gyártottak a fiatalok, s így lehetővé tették, hogy a félkész gyártmányokat könnyen szállíthassák egyik üzemszéből a másikba.

az ifjumunkások kivették részüket a lágymányosi vásárváros építéséből is. egyengették a terepet és hordták a köveket. hulladékanyagból több mint száz méter hosszúságu vaskerítést is készítettek. a citadella rendezésénél is elsőik között voltak az emag gyár ifjumunkásai és derekasan helytálltak a munkában.

gondoskodnak a műhelyek tisztántartásáról és a vállalat területének csinosításáról is. az udvaron parkot létesítettek, virágokat és facsemetéket ültettek. a már ki selejtezett, elhasznált gépeket és szerszámokat összegyűjtik, a még használható alkatrészeket megtisztogatják és a raktárba szállítják, hogy újból felhasználhassák. ezzel többszázezer forintot takarítanak meg a vállalatnak. /mti/

--

- 1 -

KE 6.00

bb 2. Lenin műveinek 38. kötete - a marxista filozófia alapjainak és a tőke második kötetének újabb kiadása - Jesus Lara indián vér és Andrej Guljaski kémelhárítás című regénye - a Kossuth kiadó nyári könyvujdonságaiból

i v/mj/gk-Lm sr

1961. július 29.

a Kossuth kiadó nyári könyvujdonságai között értékes filozófiai munkák, tanulmányok, érdekes szépirodalmi művek szerepelnek.

Kiadják Lenin műveinek harmincyolcadik kötetét, amely a filozófiai füzeteket és Lenin több megjegyzését tartalmazza. A marxista-Leninista esztétika alapjai című tankönyv az esztétikai és művészeti kérdések iránt kelti fel a figyelmet. Érdeklődésre tarthat számot a neves német publicista, Otto Reinhold van-e Harmadik út? című munkája, amelyben a „harmadik út”, elmélet hamisságát bizonyítja. Hiányt pótol a marxista filozófia alapjai című mű és a tőke második kötetének újabb kiadása.

G.S. Wheeler amerikai tudós a kapitalizmus és automatizálás című munkájában a gépesítés, az automatizálás hatalmas lehetőségeiről ír, arról a folyamatról, amely a szocializmusban megkönnyíti az életet, a tőke rendszerében viszont növeli a létbizonytalanságot.

A nemzetközi kérdésekkel foglalkozó új művek közül említést érdemel két fiatal amerikai közgazdász, Carl Marzani és Victor Perlo az Egyesült Államok és a Leszerelés című munkája. A szerzők rámutatnak műyükben a fegyverkezési hajszára és a tömeges munkanélküliség összefüggéseire.

Cernero Checa perui újságíró Latin-amerikai utazásáról országgrészként más-más írást közöl: karcolatot, tanulmányt, elbeszélést, tapasztalatainak, végső következtetéseinek összefoglalása, művének címe: Latin-amerika harcban indul.

Az olasz munkásmozgalom történetét írta meg Mexikóban Mario Montagnana egy torinói munkás visszaemlékezései című könyvében. Blas Roca, a kubai népi szocialista párt főtitkára forradalom Kubában című kötetében a kubai osztályerőkről, s a gazdasági helyzetről ad képet.
/folyt.köv./

- 2 -

KE C.oo

bb 2. / Lenin műveinek...folyt./-Lm

A nyári újdonságok között a magyar munkásmozgalommal foglalkozó kiadványok is helyet kapnak. Laczkó Miklós ipari munkásságunk összetételének alakulása című munkája a hazai munkásmozgalom 1867-1949-ig terjedő szakaszát vizsgálja. A művelődésügyi minisztérium levéltári osztálya és a Kossuth kiadó forráskiadvány sorozatot indít, amelynek első füzetét dr. Karsai Elek „országgyarapítás, - országvesztés” című munkájának első része: a Nürnbergi per és Magyarország lesz.

A kiadó folytatja külpolitikai sorozatát is. A nemrégiben megjelent Kuba nem alkuszik című kötet után most a Laosz című munka kerül az olvasók kezébe. Az új oktatási évre egyébként több tankönyv, füzet és más kiadvány is napvilágot lát.

A szépirodalmi művek közül kiemelkedik Jesus Lara: Indián vér című regénye, amelyben az író az 1952-53-as indián lázadás hátterét rajzolja meg. Andrej Guljaski bolgár író kémelhárítás című könyve egy bravuros nyomozás történetét meséli el az olvasóknak. Jorge Amado Holt tenger és Georges Arnaud a félelem bére című nagyszerű, gyorsan elfogyott műveit a nyáron ismét kibocsátják./mti/

--

bb 3. jelentkezzenek a károsultak

tm-Lm sr

1961. július 29.

A rendőrség kéri, jelentkezzenek azok a károsultak, a 19. kerületi rendőrkapitányságon, 1. emelet 25. számú szobában, akiktől ez év elején a Budapest 19. kerület Ady Endre uti tanácsai rendelőintézet előtt gyermekkocsit loptak.
x x x

Az a házaspár, akinek az aktatáskájából ismeretlen tettes 1961 június 19-e és 26-a közötti időben a Margitszigeti palatinus strandról két darab karórát ellopt, jelentkezzék a Budapesti Rendőrkapitányság fiatalkorú és gyermekvédelmi osztályán, Budapest 5. ker. Szabadság tér 3. fsz 12-ben személyesen, vagy a 127-782 telefonoszámon./mti/

--

- 3 -

KE 6.oo

bb 4. pályázati felhívás

1 hi/ke-lm sr

1961. július 29.

az országos népművelési tanács idegennyelvi szakbizottsága a felnőttek, a dolgozók iskolán kívüli idegennyelvi oktatásával kapcsolatos szervezeti és módszertani kérdések kidolgozására országos pályázatot hirdet, a pályamunkák az alábbi témák valamelyikét dolgozzák fel:

a./ a tankönyvkiadó vállalat tanuljunk nyelveket-sorozatban megjelent egy vagy több tankönyvének részletes bírálata a tanítási tapasztalat alapján, a bírált könyv elemzése terjedjen ki a tananyagra, annak felépítésére, a szókincsre, a nyelvtanra, a gyakorlatokra és foglalja magában a pályázó ezekkel kapcsolatos javaslatait.

b./ az eddigi nyelvtanítási tapasztalat alapján fejtsse ki azokat az elgondolásait, amelyek véleménye szerint a felnőttek iskolán kívüli idegennyelvi oktatásának javítására, illetve korszerűsítésére alkalmasak. a pályamunka tárgya lehet egy szervezeti, módszertani, pszichológiai vagy a tananyagra vonatkozó kérdés kifejtése is.

a pályaművek terjedelme legalább 20 gépelt oldal legyen; a pályázat határideje; 1961 november 30. pályadíjak: 4.000, 2.000 és 1.000 forint. a pályamunkákat jellegével ellátva az ont idegennyelvi szakbizottsága címére /budapest 5. szalay u. 10/ kell beküldeni, s részletesebb felvilágosítások is itt kérhetők./mti/

--

- 4 -

6.00

bb. 5. ujjáalakítják a barlangvasutat a vidámparkban - mintegy 40 uj gipszfigurával cserélik ki a régi mesebeli alakokat

1 sb/gy/vg

1961. július 29.

a képzőművészeti kivitelező és iparvállalat diszti - és modellező stúdiójának művészei a vidámpark új szórakoztató üzeme, a mesecsónak berendezése után most megbízást kaptak a barlangvasut ujjáalakítására, a sárkányvonatról látható mese-jelenteknek farostlemezből készített alakjait és kifakult ruhájú régi szereplőit mintegy 40 uj gipsz-szoborral váltják fel. ezeken a ruhát is gipszből formázzák és festik, hogy az idő foga ne csufithassa el olyan hamar a szobrokat, a vállalat a jövő hónapban kezdi meg az új szobrok mintázását. /mti/

--

bb. 6. ujfajta építőanyag a családház építőknek

1 sb/tr/gy/vg

1961. július 29.

a családház építők támogatására ujfajta építőanyaggal kísérletezik az építésügyi minisztérium téglaiipari igazgatósága. mészhomokból egy négyzetméteres nagyságu falblokkot készítenek, amellyel olcsóbb és gyorsabb az építkezés, e nagy falidomokkal csaknem egyharmadára csökkenthető az építés ideje és toronydaru nélkül, egyszerű csörlős emelővel megoldható az elemek elhelyezése. az új építőanyagból csepelen kísérleti családházat készítenek és a tapasztalatok alapján alakítják ki a falelem végleges méreteit. az ujfajta mészhomok-blokkot különösen gazdaságosan hasznosíthatják a bács megyei családház építők, mert a helyszínen, a megye két mészhomok téglagyárában szerezhetik be majd a falelemeket. /mti/

--

bb. 7. megkezdtek az ndk-ból és Lengyelországból vásárolt mosható parkettlakk árusítását

t sz/gy/bs

1961. július 29.

a háziasszonyok munkáját megkönnyítő lakásápoló szerek közé tartozik a már jólismert ultrán és tippen kívül a mosható padlólakk.

/folyt. köv./

8.03

846

Leli

- 5 -

bb. 7. / megkezdték az ndk-ból..... folyt./ gy

a padlólakatot azonban még alig ismerik. néhány mázsa két éven keresztül állt a festéküzletekben és bűtorítás, illetve ismeret hiányában senkinek sem kellett. miután egy évvel ezelőtt néhányan kipróbálták és látták, milyen egyszerű ezzel a parkett kezelése, - időnként csak tiszta vizes ruhával kell átörölni - kezdték ostromolni a belkereskedelmet, hogy ismét szerezzék be ilyen anyagot. a kérésnek eleget téve e hét végén néhány festékboltban, a tolbuchin körúti, a dohány utcai, a flórián téri, a rudas lászló utcai, a fehérvári uti, a thököly uti, a hegedüs gyula utcai és a hattyu utcai szaküzletekben forgalomba hozták az ndk-ból és a lengyelországból vásárolt padló-lakkot. ugyanitt szaktanácsadással is szolgálnak. a lakkot gyalult parkettre vagy ultrával, tippel teljesen tisztára mosott, száraz, viasztalanított fára ecsettel két rétegben kell felkenni. a fáradságot és költséget azonban megéri - egy kiló lakk ára 60 forint és tíz négyzetméterhez kell egy kiló - mert legalább három évig tükröfényes marad a parkett.
/mti/

..

bb. 8. ezer galambász budapesten

1 so/gy/ká

1961. július 29.

a magyar galambtenyésztők szövetségének 4 000 tagja közül ezer budapesti lakos. főleg a főváros munkáskerületeiben sok a szenvedélyes röp- és díszgalambtenyésztő. csepelen például a szövetségnek két csoportja működik, több mint 80 taggal. vasárnaponként jó időben száz „falka”, repülését figyelik, hogy ezer méter fölé emelkedve meddig vannak „tűnőben”, a galambok. érdekes, hogy az új lakótelepekre költözők is tovább hódolnak szenvedélyüknek. a gubacsi uti házakban például két padláson rendeztek be nagyobb tenyészetet a szenvedélyes galambászok. a budapesti tenyésztők több új galambfajtát is nemesítettek; így új fajtaként tartják számon a budapesti magasröptű gólyás és koszorus, a budapesti rövidcsőrű és a budai kék galambot.
/mti/

..

8.10

- 6 -

bb. 9. négyezeröttszázötvennyolc moziban 718 536 férőhely - egy év alatt majdnem 850 000 előadás
1 dí gy/sr

1961. július 29.

házánk ugyyszólván valamennyi községében, városában, még a legkisebb települések nagy részébe is eljut a film. a legutóbbi statisztikai adatok szerint a mozik száma elérte a 4 558-at. ma már az ország városainak és falvainak 91.6 százalékában vetítik rendszeresen a magyar és külföldi művészek alkotásait. egy évtized alatt több mint kétszeresére növekedett a mozival rendelkező települések száma. bács-kiskun, békés, csongrád, hajdu-bihar, heves, komárom, szolnok és tolna megye valamennyi községében van már mozi, győr-sopron és pest megye ellátottsága meghaladja a 95 százalékot. az ország filmszínházainak 77.9 százaléka állami kezelésben működik, 22.1 százaléka pedig különféle társadalmi szervek fennhatósága alá tartozik.

az ország filmszínházaiban egyidejűleg 718 536-an foglalhatnak helyet, ebből 98 130 a budapesti, 131 737 a vidéki városokban működő, a többi pedig a falusi mozik befogadóképessége. a városok és falvak filmszínházaiban egy év alatt majdnem 850 000 előadást tartanak.
/mti/

..

bb. 13. külföldi látogatók a szegedi szabadtéri játékokról

vid gy/sr

1961. július 29.

a szegedi szabadtéri játékokon a csütörtök esti előadással befejeződött a művészi események első szakasza. a játékok idején programjában szereplő operákat: erkel hunyadi lászlóját és a bánk bánt öt előadásban csaknem negyvenezer néző előtt játszották. a budapesti, miskolci, győri vasmunkások; a tatabányai, borsod megyei és komlói bányászok közül sokszázan nézték meg az operákat. a környékbeli termelőszövetkezeti községek lakói külön autóbusszokkal jöttek az előadásokra. nagy nemzeti operáinkat számos külföldi turista is megtekintette.

hússon asszony, egy párizsi mérnök felesége elmondta, hogy a hallott nagyszerű opera, s a színpadi tér méretei egyaránt lenyűgözően hatottak rá. jóleső érzéssel látták, hogy az emberek milyen jól öltözöttek, s milyen elegánsan jelennek meg a szabadtéri előadásokon is. szeged tisztaságával, szép parkjaival nagyon kedvező hatást tett rá, a város talán leginkább a dél-franciaországi avignonhoz hasonlítható, s szeretné ha jövőre is megtekinthetné a szegedi szabadtéri játékokat.
/folyt. köv./

9.52

- 7 -

bb. 13. / külföldi látogatók.... 1. folyt./ gy

herbert klaus, a hallei opera főintendása szintén elismeréssel szólt az előadásokról. elmondta: „meglepett, milyen nagyszerűen oldották meg a tér hangosítását. a tér akusztikája kitűnő, a technikai berendezések tökéletesek. nagy élményt jelentett számomra az előadás. a szereplők mindkét operában kiemelkedő tudású énekesek, akik a világ bármelyik színpadán helyt állnának.

herbert klaus végezetül elmondotta, hogy magyarországi látogatását arra is felhasználja, hogy kapcsolatot teremtsen a hallei és a szegedi színház között. elsőnek vaszy viktort, a színház igazgatóját, érdemes művész karnagyot szeretnék meghívni egy koncert dirigálására, majd később kölcsönös művész és előadás cseréket is szerveznek.

erika wagner weimari zenetanár nő a következőket mondotta:
- szegeden a bánk bánt sikerült megtekintnem. az előadás felejthetetlen élmény volt. lesz otthon miről beszámolnom.

e. tachen londoni turista szerint rövid szegedi látogatásukról sok kedves emlékek távoznak. - csoportunk többek között megtekintette a város építkezéseit, régi szép műemlékeit és kirándulóhelyeit is. különösen a tiszaparti körösi halászcserében éreztük jól magunkat, - mondotta.
/mti/

.-.

bb. 20. táncos hajókirándulások horányba

1 tz/gy/vg

1961. július 29.

augusztusban az ibusz - kelloszámú érdeklődő esetén - minden szerdán délután fél 6 órakor különhajót indít horányba. az utasok a hajón vacsorázhatnak, utána pedig megkezdődik a tánc.

/mti/

.-.

9.58

1006

- 8 -

bb 10. jelentősen előrehaladtak az utóbbi években a régészeti kutatások - rövidesen feldolgozzák a budai vár régészeti anyagát - gazdag leletek a réz-, a bronz- és a hunkorból

1 ms/hné vm sr

1961. július 29.

a magyar tudományos akadémia elnöksége két és fél évvel ezelőtt szervezte meg az akadémia régészeti kutató csoportját, amelynek munkájáról gerevich lászló, a csoport igazgatója tájékoztatta a magyar távirati iroda munkatársát.

- hazánkban és az egész kárpát-medencében rendkívül kedveznek a régészet lehetőségei. különösen gazdag új réz- és bronzkorbeli anyag van a földben. a kutatás a husz-harminc év előtti helyzethez képest nagy arányokban fellendült. sokhelyütt tervszerűen kutatják a helyi emlékeket és a tanácsok támogatják a feltárásokat. az állami költségvetésből is évről-évre nagyobb összegeket kap a régészet.

- jelentős eredménnyel jártak a tiszaluci ásatások, ahol a múlt évben kalicz nándor vezetésével korai bronzkorbeli települést tártak fel, amely érdekes képet ad a kor viszonyairól is. a vezető a telep védett részén laktak, amelyet 20-30 méter széles árok választott el a másik résztől. megnyilvánult az elkülönülés a temetkezésben is.

értékes leletekkel gazdagították a magyar régészet kő- és rézkori anyagát kutzián idának a szeged melletti tiszaszigeten végzett ásatásai. figyelemreméltóak azok a rézkor végéből származó, ózd-centeri leletek, amelyek a dél-balkánról észak felé áramló népmozgást mutatják. ezekhez hasonlóak csak a trójai ásatásokból kerültek napfényre.

- mezőcsáton patek erzsébet egy késő bronzkor-korai vaskor-szakbeli temetőt tárt fel. a vasból, mint akkori új fémből, főleg ékszerek készültek, de találtak vaszablát is, ami már a gazdasági felhasználásra mutat.

/folyt.köv./

9.59

10.106

- 9 -

/bb 10. jelentősen....1.folyt./vm

- figyelmet érdemelnek a hunkorra vonatkozó kutatások is. salamon ágnes szekszárdpalánkon olyan hunkori temetőt tárt fel, ahonnan torzított koponyák kerültek elő. a koponya gyermekkori mesterséges torzítása, a hódító nép eljutásának egyik megnyilvánulása a leigázottakkal szemben, a koponyatorzításról sokat vitáztak a tudósok. a szekszárd-környéki ásatások értékes adalékot szolgáltatnak a kérdés tudományos tisztázásához. ebben a tárgykörben értékes tanulmányt írt párducz mihály.

- pécssett és környékén fülep ferenc, a nemzeti muzeum történeti muzeumának főigazgatója folytatott ásatásokat. a városban ókeresztény sírkamrát tárt fel falfestmény-maradványokkal, a környéken pedig egy római kori villát fedezett fel. kutatásai megerősítik azt a megállapítást, hogy pécs a római korban jelentős központ volt. az ókeresztény leletekből már a középkori pécs alapjaira lehet következtetni.

- holl imre munkája hozzásegít ahhoz, hogy a kőszegi vár legkorábbi részleteit is feltárhassák és helyreállíthassák. feldolgozza a budai várból előkerült tizenharmadik-tizenötödik századbeli kerámiái anyagot, amely önmagában is sok érdekes történeti problémát vet fel, főleg a kereskedelmi kapcsolatok és a kézműipar fejlettsége szempontjából.

- a közeli hónapokban befejeződik a budai vár alatti régi palota feltárása. a gazdag anyag feldolgozása már folyamatban van és sok szempontból egészen új megvilágításba helyezi a vár korai középkori történetét./mti/

- . . -

bb 11. a lotto sorsolások augusztusi menetrendje

kfvv vg

1961. július 29.

a sportfogadási és lotto igazgatóság összeállította a lotto sorsolások következő havi ütemtervét, amely szerint augusztusban négy huzást rendeznek, egyet a fővárosban, három pedig vidéken.

a hónap első huzását augusztus 4-én a budapesti marx károly közgazdaságtudományi egyetem - kilencedik kerület, dimitrov tér 8.sz./ tartják, s a 31. hét nyerőszáma, valamint a júliusi tárgyjutalmakat sorsolják. augusztus 11-én balatonlellén, 18-án balatonfüreden, 25-én pedig agárdon, a nádfedelesecsárdában huzzák a lottót./mti/

- 10 -

10.07.

10.13

Mel

bb. 14. hatvanmillió forint értékű exportterméket készítenek terven felül a kisipari szövetkezetek

1 sz/gy/vg

1961. július 29.

ezévi exporttervük nagy feladatok elé állította a kisipari szövetkezeteket; az idén 35 százalékkal több terméket kell átadniuk a külkereskedelemnek, mint tavaly. a múlt évben az exportra készített termékek értéke megközelítette az egymilliárd forintot, az idén pedig ennél 300 millió forint értékűvel több gyártmányt kért a külkereskedelem a kisipari szövetkezetektől. a szövetkezeti ipar az első félévben 101 százalékra teljesítette megnövekedett exporttervét.

a második félévre még alaposabban felkészültek a ktsz-ek, s terven felül 60 millió forint értékű export megrendelést is vállaltak. terven felüli készítményeik között található hárommillió forint értékben különböző műszerek. készítenek 2.2 millió forint értékű hangszert, 9 millió forint értékű magyar perzsa és torontáli szőnyeget, 7 millió forint értékű stíbutort. négy budapesti ktsz hatmillió forint értékű bőrdiszmúárt szállít a tervezett mennyiségen kívül a tanimpex-nek, a szegedi és a makói ktsz-ek, ötmillió forint értékű textiljátékokat készítenek az ártex számára. jól exportálhatók, keresettek külföldön a mirköz gyártmányai is, ezért a ktsz terven felül a megürt kérésére ötmillió forint értékben ad át diesel-próbadokat és ugyanilyen értékben gyárt a transelektro számára hűtővitrineket. az elektrotechnika ktsz elvállalta, hogy a tervezett mennyiségen felül 900 ezer forint értékű tv-stabilizátort szállít az ártexnek.

a kisipari szövetkezetek elsősorban a már bevált exportcikkeik gyártását növelik, de jelentkeznek új, külföldön jól értékesíthető készítményekkel is. ezek között van például a divatos formájú fonott bevásárló kosár, amelyhez furnir és bőrhulladékot is felhasználnak. exportját az idén kezdték meg és máris 17 millió forint értékűt készítenek külföldi megrendelésre.

/mti/

.-.

10.13

10.30 *Mel*

- 11 -

bb 19. röntgengépekkel üzérkedett

i bc/tm vm sr

1961. július 29.

papp géza budapesti lakos, mint a röntgen javító és szerelő vállalat technikus a helyszínen javította a kórházak, a szanatóriumok, a rendelőintézetek röntgenkészülékeit, utjait, s kialakult széleskörű ismerettségét illetéktelen jövedelem szerzésére használta. számos alkalommal használt röntgengépeket vásárolt, azokat kijavította, illetve átalakította, majd iparjogosi tvány nélkül magas haszonnal eladta. arra is vállalkozott, hogy kisipari módszerekkel röntgenkészülékeket készítsen. ehhez összevásárolt alkatrészeket használt fel, s az összeszerelést nagyrészt másokkal végeztette. az üzérkedéssel 63.000 forint illetéktelen jövedelemhez jutott. ezenkívül több alkalommal valutát juttatott ki külföldre.

a fővárosi bíróság egy évi és hathónapi börtönre, pénzbüntetésre, nagyobb összegű vagonelkobzásra és a kijuttatott valuta egyenértékének megfizetésére kötelezte papp gézát. /mti/

- . -

bb 21. pirul a penyigei szilva - gazdag szüretre készülnek a szamos és a tiszta árterében

vid ká/j vm

1961. július 29.

a szamos és a tiszta árterében, ahol csaknem 50 kilométer hosszan húzódnak a híres szatmári szilvások, a fák jó eredménnyel hálálják meg a rájuk fordított munkát. az ágak csaknem földig hajolnak a most piruló penyigei szilva súlya alatt, a sok gyümölcstől a levelek alig látszanak. a termelősövetkezetekben eddig több mint 60.000 támaszkarót helyeztek el a megterhelt ágak alá. minden eddiginél jobbnak ígérkezik a szatmári szilva minősége is. a szakemberek szerint a tűző napfényben érő gyümölcs édesebb lesz, mint az el múlt esztendő termése. a bőségesnek ígérkező szüretre felkészültek a gyümölcs-szeszfőzdek is. a vásárosnaményi pálinkafőzőnek, amely évenként általában 5-6 hónapig dolgozik, most egész évre munkát ad a bőséges termés feldolgozása. /mti/

- . -

10.18

- 12 -

10.31

Ledi

bb. 17. százharminchét lakásos otp ház kerül a széchenyi rakpart utolsó foghíjas telkére

i sb/gy/vg

1961. július 29.

a dunapart pesti oldalán megkezdődött a széchenyi rakpart utolsó foghíjas telkének beépítése. a 42-es építőipari vállalat már befejezte a 7 emeletes otp ház alapozását és az épület váza is „kibujt”, a föld alól. a munka érdekessége, hogy a vállalat „kivárta”, a duna alacsony vízállását, s így a talajvíz szintjének mesterséges süllyesztése nélkül készíthette el az épület alapját. ezzel mintegy 300 ezer forintot takarítottak meg. a 137 lakásos új dunaparti lakóházat a jövő év második felében adják át. /mti/

..

bb. 15. önálló erdő- és vadgazdaság a fővárostól 20 kilométerre

i so/gy/ká

1961. július 29.

budapesttől alig 20 kilométerre, telki székhellyel hatezer hektáron erdő- és vadgazdaság alakult. ez az országban az első ilyen jellegű gazdaság, ahol az elsődleges a vadgazdálkodás, mellett természetesen figyelembe veszik az erdőgazdaálkodás érdekeit is. az a cél, hogy nagyvadakban rendkívül gazdag területet alakítsanak ki. érdekességnek számít, hogy egy világváros közvetlen közelségében, a lehető legkedvezőbb viszonyok között szarvast, őzet, vaddisznót és egyéb vadakat lehet majd elejteni. az új erdő- és vadgazdaságba nagy tapasztalatu szakembereket gyűjtöttek össze, akik az erdészeti és vadászati munkákban egyaránt jártasak.

dénes istván, az országos erdészeti főigazgatóság vadászati osztályának vezetője elmondotta, hogy az új gazdaságban kívánják elhelyezni az első magyar vadbiológiai állomást, a vadászkutva-telepet, továbbá itt kapnak helyet a vadászattal összefüggő sportágak. így koronglövő és futóvadpályát létesítenek. az erdészeti tudományos intézet segítségével itt hajtják végre a különböző vadkárelhárítási kísérleteket és az új vadőrök kiképzésénél is felhasználják a gazdaságot. /mti/

..

10.23

- 13 -

10.35

Ledi

bb. 16. a muzeumok hirei

i fe/gy/sr

1961. július 29.

a szépművészeti muzeum reprezentatív termeiben megnyílt észt-létt-litván művészi grafikai kiállítást az elmúlt hetekben sokezen látogatták meg. a nagy érdeklődésre való tekintettel a kulturális kapcsolatok intézete és a muzeum vezetősége a kiállítás nyitvatartását augusztus 6-ig meghosszabbította.

x x x x

a szépművészeti muzeumban rendezett, a „manierismus korának művészete”, című kiállítás augusztus 1-ével zárul.

x x x x

az országos színháztörténeti muzeum krisztina körút 57. szám alatti állandó kiállításának nyári szünete augusztus 1-től 20-ig tart.

a bajor gízi emlékmúzeum nyári szünete augusztus 20-ig tart.

/mti/

..

bb. 18. könyv készül a gyümölcstermesztés tudományos alapjairól

i ie/gy/ká

1961. július 29.

a fertődi növénynevelési és növénytermesztési kutató intézet kilenc tagú kollektívája, porpáczy aladár kossuth-díjas akadémiai levelző tag irányításával, az év végére elkészíti a gyümölcstermesztés tudományos alapjai című könyvet. a szerzők többtizezernyi külföldi és hazai dokumentumot dolgoztak fel munkájukhoz, s támaszkodnak saját széleskörű kutatói, gyakorlati tapasztalatokra. a könyv az utóbbi husz év növény-életani kutatásait és ezeknek a gyümölcstermesztésben alkalmazott eredményeit foglalja össze, hasznos segítségül a gyorsan fejlődő hazai gyümölcstermesztési elméleti és gyakorlati szakemberek részére.

/mti/

..

10.27

10.26

Leli

- 14 -

bb 12. libanoni cédruscsemeték alcsuton

i so/tm vm ká

1961. július 29.

alcsuton tovább fejlesztik az 1825-ben telepített természetvédelmi parkot. a három és félholdas tavat rendbehozták, a vértés patak vizét zsilippel zárták el. az egzotikus faállomány gyarapítására most a tó mellett külön csemetekertet létesítettek. e kert érdekessége, hogy a park feletti emelkedésen díszlő hatalmas libanoni cédrusfák magjairól is csemetéket nevelnek./mti/

..

bb. 25. hol nyílnak mezőgazdasági szakiskolák

i ie/gy/ká

1961. július 29.

az állami gazdaságok és termelőszövetkezetek munkacsapat-és brigádvezetői részére az alábbi helyeken nyílnak ősszel mezőgazdasági szakiskola első osztályai:

növénytermesztési és állattenyésztési tagozat: csurgó, lengyel, mohács, székesfehérvár, kehida, hajdudorog, jászberény, szentes, szabadkigyós.

öntözéses növénytermesztési tagozat: békés, hajduszoboszló, kertészeti tagozat: balatonfüred, villány, kecskemét, eger, csongrád.

a mezőgazdasági szakiskolákon az oktatás két elméleti és egy gyakorlati félévre oszlik. a gyakorlati félévet a hallgatók üzemükben töltik, s az iskolától kapott gyakorlati feladatokat rendszeres napi munkájuk mellett végzik el.

/mti/

..

10.30

10.27

Leli

- 15 -

bb. 22. félmilliót meghaladó példányszámban a magyar helyesírás szabályai

1 ms/gy/sr

1961. július 29.

több százezer példányban fogyott el néhány év alatt a magyar helyesírás szabályainak 1954-ben kinyomtatott 10. kiadása, amely nemcsak helyesírásunk legfontosabb elveit ismerteti, hanem szótárszerűen, mintegy huszezer szóalakon mutatja be a gyakorlati helyesírást. az akadémiai kiadó most utánnomásban adta ki ezt a nélkülözhetetlen könyvet. az utánnyomással a 10. kiadás példányszáma meghaladta a félmilliót.
/mti/

..

bb. 23. rendkívül nagy az érdeklődés a moszkvai együttes budapesti vendégszereplése iránt

1 fe/gy/sr

1961. július 29.

a moszkvai nagyszínház világhírű balett-együttesének budapesti vendégszereplése iránt rendkívül nagy az érdeklődés. a közönség valóságban merohanta a pénztárat. az operaház vezetősége gondoskodott arról, hogy a gyárak és üzemek állandó operalátogatóinak jegyeket biztosítson az előadásokra. a szovjet művészek augusztus 5-én, 7-én és 9-én az operaházban, 6-án a 3000 férőhelyes margitszigeti szabadtéri színpadon lépnek fel.
/mti/

..

bb. 24. éjszakai műszakkal gyorsítják kecskeméten az új városnegyed építését

vid gy/ki

1961. július 29.

kecskeméten a volt rávagy téren néhány hónapja kezdtek hozzá 1 008 lakásos új lakónegyed építéséhez. a házak építését 1965-ig négy szakaszban végzik, s a tervek szerint 376 családnak már jövőre átadják a lakásokat. az építők a munka meggyorsítására éjszakai műszakot szerveztek. öt épület falait huzzák egyszerre, s előreláthatólag kettőt már szeptemberre tető alá hoznak. ezekben az év végéig beköltözhetnek a lakók. 1962 márciusára a következő három épületet is átadják, s egy időben újabb házak alapjait rakják le.
/mti/

..

10.45

- 16 -

10⁰⁰

L

bb 26. a sorozatos vízbetörések ellenére javult a szén minősége és tizenkétezer tonna szenet termeltek terven felül a dorogi bányászok

vid te vm ki

1961. július 29

a dorogi bányászok egyenletes tervteljesítését az idén már többször váratlan akadály nehezítette. februárban bányavíz öntötte el a tízes akna egyik mezejét, májusban a tizenötös akna egy részét zárták be vízveszély miatt, s ugyancsak májusban előntötte a víz az erzsébet aknát. mindez naponta több mint nyolcvan vagon szénvesztést okozott.

a szénmedence többi aknájának dolgozói azonban közös erőfeszítéssel pótolják a hiányt. a vízbetöréses bányarészek dolgozóinak más aknáknak megfelelő munkahelyeket teremtettek, s nagy segítséget kapnak ahhoz, hogy új munkahelyeiken is eredményesen dolgozhassanak. gépesítették a szén szállítását és rakodását, korszerűbb, gazdaságosabb művelési és biztosítási technológiákat vezettek be. a szénmedence műszaki dolgozóinak, bányászainak küzdelme eredményes: a sorozatos vízbetörések ellenére az év eleje óta tizenkétezer tonna szenet termeltek tervükön felül és az előírtnál magasabb fűtőértékű szenet küldtek felszínre./mti/

..

bb 28. elkészítették az ősi debreceni kollégium famakettjét

vid hi/ke vm sr

1961. július 29.

a debreceni pedagógus ujitók központi műhelyében elkészítették az 1802-es tűzvész idején leégett ősi debreceni kollégium famakettjét. a 2x2 méter alapterületű makettet a kollégiumi könyvtár egykori leírásai, hiteles rajzai alapján készítették. a munka aprólékosságára jellemző, hogy az épület külső falának díszítő elemeit is elkészítették s 280 ablakával és árkaodos folyósóival tökéletes mása a tizenhetedik században fennállt ősi kollégiumnak./mti/

..

10.59

- 17 -

11.17

L

bb 27. riportkönyv pécsről

vid hi/ke vm sr

1961. július 29.

a pécsi szikra nyomdában a mecsekalji város gazdasági, kulturális és politikai életét a tanácsköztársaság idejétől napjainkig ismertető riportkönyv készül a pécsi városi tanács kiadásában. a 220 oldalas, 40 fényképpel illusztrált könyv augusztusban ötezer példányban jelenik meg./mti/

bb 29. 18.000, kaszáláskor megmentett fácáncsibét bocsátanak szárnyra a kőrös vidékén

vid ká/j vm

1961. július 29.

békés megyében a herefüvesek kaszálásánál megmentett tojásokból 18.000 fácáncsibét keltettek ki és neveltek fel a vadász-társaságok. a kis szárnyasok mintegy 700 nevelőládában serdültek fel a szarvas-bikazugi holt-kőrös és a gyomai hármaskőrös mentén, továbbá a dűvaványai, orosházi, kőröstarcsai, a gyulai és a keverme-si erdőszéleken. a megerősödött kis fácánokat most megszerzte szárnyukra eresztik a vadászterületeken./mti/

bb 30. asszonyok tanulják a szántóföldi öntözés mesterségét kisuj-szálláson

vid ká/j vm

1961. július 29.

szolnok megyében, ahol az ország öntözött területének több mint fele található, az eddig kialakult gyakorlat szerint az öntözés a férfiak dolga volt. a kisujszállási ady termelőszövetkezetben most változtattak ezen a gyakorlaton, s a viszonylag könnyebb fizikai megterhelést jelentő munkára zömmel asszonyokat képeznek ki. világi jános öntözési szakember irányításával 120 asszony tanulja az új foglalkozást. munkahelyük jelenleg a réti üzemegeység, ahol a tavaszi esőzések miatt későbbben ültették el a kukoricát, s a fejlődés elősegítésére megkezdtek az öntözést. a szakemberek véleménye szerint az asszonyok jó tanítványok, úgyhogy rövidesen teljes egészében rájuk lehet bízni az öntözés tennivalóit./mti/

11.04

11.22

- 18 -

bb 31. több mint félszáz szabolcs-szatmári tanyaközpontnak van már önálló könyvtára

vid hi/ke vm sr

1961. július 29.

szabolcs-szatmár megyében a falusi könyvtárakon kívül több mint félszáz tanyaközpontban létesítettek önálló könyvtárat. az olvasók száma mintegy ötezerrel nőtt a megyében. a termelőszövetkezetek is törődnek tagjaik művelődésével: csaknem száz közös gazdaság létesített már folyóirat-gyűjteményt és könyvtárat./mti/

bb 32. három újabb termelőszövetkezeti elnökképző iskola nyílik

i ie vm ká

1961. július 29.

a zsámbéki termelőszövetkezeti elnökképző iskola tiz esztendeje oktatja a közös gazdaságok vezetőit. a szövetkezeti mozgalom azonban „kinőtte”, már ezt az iskolát, a szövetkezetek számának nagyarányu növekedése és a vezetés iránti fokozottabb követelmény újabb iskolák életre hívását tette szükségessé. szeptember elsején három újabb termelőszövetkezeti elnökképző iskola nyílik: hódmező-vásárhelyen, berettyóújfalun és kőszegen. a négy elnökképző iskola azonos rendszer és tanterv szerint működik, a hallgatók mind a négy helyen egységes agrárgazdaságtani, üzemtani, növénytermesztési és állattenyésztési képzést kapnak./mti/

11.08

11.22

Juli

- 19 -

bb. 33. piaci jelentés

i nj/gy/ká

1961. július 29.

a nagyvásártelepre szombaton reggel 42 vagon és 97 tehergépkocsi áru érkezett. a vagon szállítmányok így oszlottak meg: 10 vagon burgonya, 3 vagon nagyma, 1 vagon fejeskáposzta, 3 vagon uborka, 3 vagon főzötök, 3 vagon zöldpaprika, 7 vagon levesbevaló zöldség, 4 vagon dinnye, 1 vagon alma, 1 vagon szilva, 1 vagon sárgabarack, 4 vagon tojás és 1 vagon vágott-baromfi.

makóról és vidékéről már nagytételben szállítják a fővárosba a levesbevaló zöldséget és sárgarépát. a szombaton befutott 7 vagonban több mint 80 000 csomó gyökérzöldség és sárgarépa jött, amely teljes mennyiségében a hétvégi piacra került. az állami élelmiszer boltok a gyökérzöldséget 0.80-1.-, a sárgarépát 0.60-0.80 forintért árusították csomónként. szombaton olcsóbb lett a paradicsom, a zöldpaprika és a dinnye is. a paradicsomot kilónként 2.20-2.80, a zöldpaprikát 4.-4.80, a sárgadinnyét 3.60-4.20, a görögdinnyét pedig 4.- forintért adták.

/mt1/

..

bb. 34. dobi istván, kállai gyula, kiss károly viszontlátogatása nkrumah elnöknel

t bc/gy/bs

1961. július 29.

dobi istván, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, kállai gyula, a minisztertanács első elnökhelyettese, kiss károly, az elnöki tanács elnökhelyettese, szombaton délelőtt viszontlátogatást tett dr. kwame nkrumah ghanai köztársasági elnöknel.

ghanai részről jelen volt a látogatásnál kroboe edusei közlekedésügyi miniszter, tawiah adamafio, az elnöki ügyek államminisztere, a.y.k. djin, a népi konvenció párt kincstárnoka.

/mt1/

..

11.28

11.31

J. Szei

- 20 -

bb. 35. nkrumah elnök megkoszoruzta a magyar hősök emlékművét

t bc/gy/bs

1961. július 29.

dr. kwame nkrumah, a ghanai köztársaság elnöke és kísérete szombaton délelőtt a hősök terén megkoszoruzta a magyar hősök emlékművét.

a téren többszázfőnyi fővárosi dolgozó gyűlt össze. az emlékművel szemben diszörség sorakozott fel.

a koszoruzási ünnepségen megjelent dobi istván, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, kállai gyula, a minisztertanács első elnökhelyettese, kiss károly, az elnöki tanács elnökhelyettese, dr. sik endre külügyminiszter, kristóf istván, az elnöki tanács titkára, veres józsef, budapest főváros tanácsa végrehajtó bizottságának elnöke, a külügyminisztérium, a honvédelmi minisztérium több vezető munkatársa.

a diszörség parancsnokának jelentése után dr. nkrumah elnök dobi istvánnal együtt ellépett a diszörség előtt, s köszöntötte azt.

felcsendült a ghanai himnusz, majd dr. nkrumah elnök koszorut helyezett el az emlékművön. a magyar himnusz elhangzása után a diszörség diszmenetével fejeződött be a koszoruzási ünnepség.

/mt1/

..

11.37

11.42

J. Szei

- 21 -

bb 36. megkezdődött a paradicsomfeldolgozás - javul az ellátás paradicsomkészítményekből - nemesítéssel megkésztesszerezik a terméshez-

t to/te vm vg

1961. július 29.

a budapesti konzervgyárban Kovács László, az élelmezésügyi minisztérium konzerv-és paprikaipari igazgatóságának vezetője, tájékoztatta a sajtó képviselőit a paradicsomfeldolgozásának megkezdéséről és a konzervgyárak terveiről. elmondta: a duna-tisza-közi mezőgazdasági kísérleti intézet segítségével az elmúlt tíz évben jelentősen növelték a paradicsom terméshozamát. sikerült olyan fajtát kitenyészteni, amely az eddigi hetven mázsás termés helyett 150-200 mázsát hoz holdanként. az idén tíz kecskeméti és környéki termelőszövetkezetben már sikerült is ezt a magas átlagot elérni. a termelőszövetkezetek közül kiemelkednek a kecskeméti aranykálás, a petőfi, az egyetértés, valamint a tiszakécskai szabadság terméseredményei. úgy tervezik, hogy jövőre heves, békés és szabadság megye 40-50 termelőszövetkezetében térnek át ennek a fajtának a termesztésére.

a terméshozamok növelésére irányuló kísérletekkel egyidőben korszerűsítették a konzervgyárak paradicsomfeldolgozó üzemait, s így ma már naponta 330 vagon nyersparadicsom feldolgozására képesek a gyárak. az idén összesen 14.000 vagon nyersrut dolgoznak fel, amelyből 2.800 vagon paradicsomkészítményt gyártanak. ennek körülbelül ötven százaléka a belföldi piacon kerül forgalomba s így jövőre már nem lesz hosszabb ideig tartó hiány paradicsomkészítményekből, bár a teljes igényt még ez a mennyiség sem elégíti ki.

a budapesti konzervgyárban, valamint hatvanban és kecskeméten most kezdődött meg a próbagyártás, a szokásosnál körülbelül egy hónappal korábban, s a jövő héten mind a kilenc paradicsomfeldolgozó üzemben megkezdődik a feldolgozás./mti/

12.23

12.45 h
László

- 22 -

bb. 37. nrkumah elnök látogatása a beloiannisz híradástechnikai gyárban

t zs/gy/li

1961. július 29.

dr. nkrumah elnök és kísérete fél tizenegykor érkezett a beloiannisz híradástechnikai gyárba. a látogatókat kolos richárd kohó- és gépipari miniszterhelyettes, kas oszkár, a gyár főmérnöke, kalauz istván, az üzemi pártbizottság szervező titkára, németh jános, a szakszervezeti bizottság termelési felelőse és varró vendel, a kisz-bizottság titkára köszöntötte. a gyár kapujában pirosnyakkendős uttorólányok virágcsokorral üdvözölték a vendégeinket, akik ezután az igazgatói tanácsterembe mentek. kas oszkár főmérnök részletesen beszámolt a nagymultu gyár eddigi munkásságáról, eredményeiről. dr. nkrumah elnök nagy érdeklődéssel hallgatta az ismertetést, különösen azt, hogy a beloiannisz gyárnak milyen kiterjedt nemzetközi kapcsolatai vannak, a magyar híradástechnikai ipar termékei milyen sok távoli országba jutnak el. az üzem gyártmányainak 80 százaléka exportra készül, s vásárlói között van a kínai népköztársaság, kuba, argentina, brazilia, indonézia és több más állam. kubába például hat évre szóló szerződés keretében mintegy 62 000 vonal-telefonközpontot szállítunk, szíriának most egy tízezer vonalas 7-a 2. telefonközpont-berendezést készít a gyár.

nagy érdeklődést váltott ki vendégeinkből az is, hogy a beloiannisznak külön klimalaboratóriuma van, amelynek berendezéseivel, eszközeivel mesterséges trópusi körülményeket idéznek elő, s így vizsgálják, hogyan működnek trópusi éghajlaton a különféle, bonyolult műszerek, gyártmányok.

a tájékoztatás után dr. nkrumah elnök egybek között arról érdeklődött, mennyi időt igényelne egy hasonló profilu vállalat építése országukban, hány esztendőbe telik míg a gyár üzemeltetéséhez szükséges szakember-gárda kinevelődhet. a ghanai államfő ezután azt kérdezte meg, vállalná-e a beloiannisz híradástechnikai gyár ghanában rádiótelefon-hálózat kiépítését, van-e lehetőség arra, hogy hazánk szakemberek küldésével segítse a ghanai köztársaság ipari fejlődését, s tudna-e a gyár magyarországi tanulmányuton fogadni ghanai szakembereket.

vendégeink a közvetlen hangulatu baráti beszélgetés után megtekintették a gyár néhány nagyobb egységét, először a jelfogó szerelőműhelyt keresték fel. a részleg dolgozói meleg szeretettel üdvözölték a ghanai államfőt és kíséretét. a látogatók megtekintették a különböző munkafolyamatokat, beszélgettek a dolgozókkal. az elnök érdeklődött a munkaszervezésről, arról, mennyivel növeli a munkaszalag a jelfogó részleg termelését, s őszinte elismeréssel nyilatkozott a látottakról.
/folyt. köv./

12.59

13.05

- 23 -

/bb 37. nkrumah elnök....1. folyt./vm

a különböző műhelyeket sorra járva az elnök többhelyütt érdeklődött, hogyan biztosítja a gyár a maga szakmunkás-utánpótlását, szervezett formában gondoskodik-e az iparitanuló-képzésről. a ghana vendégeket kalauzoló gyári műszaki vezetők részletesen válaszoltak a kérdésekre, s hasonlóképpen azok a dolgozók is, akiktől az elnök és kíséretének tagjai érdeklődtek munkájukról. a 17-es műhelyben például, ahol a telefonközpontok és végállomások kábelezését végzik, székely ilona fiatal dolgozótól érdeklődött, milyen előképzettség szükséges ennek a rendkívül aprólékos, nagy figyelmét és alapos szaktudást igénylő munkához. a munkásnő elmondotta, hogy a szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat a munkába állás előtt féléves tanfolyamon sajátítják el.

de nemcsak a kimondottan szakmai kérdések, hanem a dolgozók élete, családi körülményeik iránt is közvetlen hangon érdeklődtek a vendégek. dr. nkrumah elnök többek között a tekerceslő ellenőrző részlegben dolgozó schneider mihálynéét szólította meg: hány éve dolgozik mostani munkahelyén, férjénél van-e, s vannak-e gyermekei? hasonló rövid, igen barátságos beszélgetés alakult ki többhelyütt is a ghana vendégek és a gyári dolgozók között. s a szeretetteljes vendéglátás nemcsak az üdvözlő feliratokkal díszített műhelyekben, hanem a folyósokon is megnyilvánult, s amerre a küldöttség elhaladt lelkes taps köszöntötte a ghana vendégeket, s virágcsokrokat nyújtottak át a delegáció tagjainak.

/folyt.köv./

bb 38. időjárásjelentés

hné vm 1961. július 29.

a meteorológiai intézet jelenti július 29-én, szombaton délelőn:

a hőmérséklet csökken, nyugaton emelkedik

a skandinávia felett kialakult ciklon hatására európa legnagyobb részén esős, szeles, az évszakhoz képest hűvös idő uralkodik.

/folyt.köv./

13.20

13²⁰

Zoli

- 24 -

/bb 38. időjárás....1. folyt./vm

csendes, kevéssé felhős az idő a szovjetunió európai területének déli részén. tegnap a hőmérséklet legmagasabb értéke északnyugat-európában nem érte el csak a 15-19 fokot, ezzel szemben dél-európában, valamint a szovjetunió európai területének legnagyobb részén és a kárpát-medencében, 25-33 fok közötti hőmérsékleti értékeket mértek.

hazánkban tegnap felhőátvonulások voltak. több helyen esett az eső, de nagyobb mennyiséget csak a dunántul nyugati részén ért el. letényén 12, kapuvárott és zalaegerszegen 13, sopronban és káldon 14, lentiben 15, szentgotthárdon 22, szombathelyen 24, bormenden 26, kőszegen 29 mm esőt mértek. az eső legnagyobb része az éjszakai órákban hullott. több helyen zivatar keletkezett. a nyugati határszélen tegnap 6-7, máshol 10-14 órán keresztül süttött a nap. napközben a hőmérséklet országszerte 28-33 fokig emelkedett. hajnalban a levegő lehűlésével igen nagy eltérések mutatkoztak. voltak helyek, ahol 13, máshol azonban csak 20 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt a dunántulon esik az eső és hűvös az idő. keleten még 25-27 fokos hőmérséklet is előfordul.

budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke 25.7 fok volt, a sokévi átlagnál 3.7 fokkal magasabb.

budapesten szombaton délelőn 12 órakor a hőmérséklet 16 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 759 mm, gyengén emelkedő irányzatu.

a balaton vizének hőmérséklete siófokon 21 fok.

várható időjárás vasárnap estig: ma még erősen felhős idő, sok helyen esővel, holnapra felszakadozó felhőzet, néhány helyen, főként délen eső. a szél mérséklődik, és észak-keletre fordul.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: keleten 12-15, nyugaton 9-12. legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap: 20-24 fok között.

távolabbi kilátások: a jövő hét első felében a hőmérséklet fokozatosan emelkedik.

a duna vízállása szombaton reggel budapestnél: 259 cm.

/mt1/

13.26

13²⁶

Zoli

- 25 -

bb 41. a tanítvány versenyre hívta mesterét

vid te vm ki

1961. július 29.

a tatabányai szénmedencében elsőként a tizenötös/a aknai cherula józsef brigádja érdemelte ki, egy évvel ezelőtt, a szocialista munkabrigád címet. ez a brigád volt az első tatabányán, amelyik egészen újszerűen szervezte meg munkáját: feladataik teljesítésére mindig tudományos megalapozottsággal készülnek fel, rendszeresen megtartott brigádértekezletekre meghívják az akna vezetőit és közösen beszélnek meg a következő hetek munkáját. ezt a módszert a szénmedence több szocialista brigádja alkalmazza már, a kiváló teljesítménnyel dolgozó cherula-brigád arról is ismert, hogy sok fiatal vájárnak adta át tapasztalatait.

hosszu ideig dolgozott a brigádban például a fiatal boda Antal, aki nemrég a bánya egyik legjobb frontbrigádjának vezetője lett. az egykori tanítvány most a bányásznap tiszteletére versenyre hívta ki a cherula brigádot. a két 54 fős frontbrigád vállalta, hogy naponta brigádonként hatvan csille szénrel teljesítik túl előirányzatukat. az a brigád, amelyik kifogásolható minőségű, szennyezett szenet küld felszínre, elveszti előnyét a versenyben. olyan munkakörülményeket teremtenek, hogy ne fordulhasson elő baleset és példát mutatnak az anyagtakarékosságban is. mester és tanítványa a három hete tartó versenyben becsülettel teljesítik ígéreteiket.

példájukra az egész bányában fellendült a verseny. ennek eredménye, hogy az akna bányászai, aki július 10-ig csak 78 százalékra teljesítették esedékes havi tervüket, szombatra nemcsak az elmaradást pótolták, hanem elérték a 105 százalékos tervteljesítést.
/mt1/

13.45

13.5

Lelli

- 26 -

bb 40. háromszázharminc fiatal fejezte be nyári termelési gyakorlatát a wilhelm pieck gyárban

vid te vm ki

1961. július 29.

az idei nyáron háromszor annyi fiatal vett részt termelési gyakorlaton a wilhelm pieck vagon-és gépgyárban, mint tavaly. a budapesti és miskolci egyetemekről 71 hallgató, a győri, a szegedi, a szombathelyi és a pécsi technikumból 160 tanuló vett részt egyhónapos termelőmunkán. ezenkívül politechnikai oktatásban részesítettek sok középiskolás diákot, úgyhogy július végével összesen háromszázharminc fiatal fejezte be nyári termelési gyakorlatát a gyárban. a bucsuzó diákok - köztük a hazánkban tanuló öt vietnami egyetemi hallgató elmondták, hogy hasznos tapasztalatokkal gazdagodva hagyják el az üzemet./mt1/

/bb 37. nkrumah elnök...2.folyt./vm

az üzemlátogatás után nkrumah elnök és kísérete a gyár kulturtermében nagygyűlésen találkozott a dolgozókkal. a terem zsúfolásig megtelt. lelkes taps, hosszantartó éljenzés fogadta a vendégeket, akiket a fiatalok virágcsokrokkal köszöntöttek.

a nagygyűlésen résztvett kiss károly, az elnöki tanács elnökhelyettese, az mszmp politikai bizottságának tagja, kristóf istván, az elnöki tanács titkára, szarka károly külügyminiszterhelyettes.

az üzem dolgozóinak nevében kas oszkár, a gyár főmérnöke üdvözölte nkrumah elnököt s a ghanai küldöttség tagjait.

üdvözlő szavai után kiss károly emelkedett szólásra.

- a magyar dolgozó nép és a kormány nevében mindeneke előtt szeretném üdvözölni és szeretettel köszönteni nkrumah elnök urat, a ghanai nép kiemelkedő vezetőjét és a kíséretében megjelent többi kedves vendégünket/ hosszantartó taps./

/folyt.köv./

13.50

13.5

Lelli

- 27 -

/bb 37. nkrumah elnök....3. folyt./vm

- nagy öröm számunkra, hogy az afrikai országok függetlenségi harcának első sorában küzdő hős ghanai nép vezetője, nkrumah elnök ur és kísérete ellátogatott országunkba. ez lehetőséget biztosít, hogy tárgyalásokat folytassunk és újabb szálakkal erősítsük a ghanai és a magyar nép barátságát. ez a barátság tény, nem szép szóvirág. a történelem megtanított bennünket, hogy ne a szavakat, hanem a tetteket értékeljük. népeink barátsága korunk eseményeinek zajló sodrában, a tettek talaján alakult ki, s a békéért vívott közös harcban szilárdult meg. mindkét népnek feltétlenül békére van szüksége az előttük álló nagy feladatok megoldásához. ezért a béke megvédésének és megszilárdításának problémái egyaránt foglalkoztatnak bennünket.

ezután arról szólt, hogy a magyar nép jól ismeri a háboru szörnyűségeit, szenvedéseit, hiszen népünk egy emberöltő alatt két pusztító világháborút élt át.

- az afrikai népek szintén jól ismerik a háboru szörnyűségeit - folytatta. történelmük folyamán sokszor fegyveresen harcoltak szabadságukért a gyarmatosítók ellen. az afrikai népek saját tapasztalatukból tudják, hogy a kolonializmus és az imperializmus a háboruk forrása. erre napjaink történetéből intő példát jelent számunkra bizerta esete is.

a francia imperialistáknak ez a legújabb provokációja ismételten bizonyítja, mennyire igaza van a szovjetunióknak és a világ többi békeszerető erőinek, amikor állhatatosan követelték és követelik a külföldön elhelyezett agresszív katonai támaszpontok felszámolását. ezek a támaszpontok háborus incidensek forrásai, s állandó veszélyt jelentenek a békére.

beszéde további részében hangsúlyozta, hogy a világ népeinek ébereknek kell lenniök, hogy lefoghassák a háborus kalandorok kezét, majd így folytatta:

/folyt.köv./

13.55

14.02

J. K.

- 28 -

/bb 37. nkrumah elnök...4. folyt./vm

- hazánk külpolitikájának az alapja a különböző társadalmi rendszerű országok békés egymás mellett élése. kormányunk külpolitikai lépései ennek a nemes célnak a gyakorlati megvalósítására irányulnak. lelkesítő érzés és nagy erő forrása számunkra az a tudat, hogy százmilliók harcolnak velünk együtt a békéért, s mind több és több ország teszi külpolitikájának alapelvevé a különböző társadalmi rendszerű országok békés egymás mellett élésének eszméjét. az ilyen politika - békepolitika, a népek barátságának, egymásra találásának politikája.

- szépen példázza ezt a nemrég függetlenné vált afrikai országok kapcsolata, köztük ghana és a hazánk között kialakult baráti viszony is. bár a ghanai köztársaság sokezer kilométerre van magyarszágtól, és más a nyelvünk, mások a szokásaink, más a társadalmi berendezésünk, korunk nagy, alapvető kérdéseinek megítélésében mégis egyetértés van köztünk.

- van történelmünknek közös vonása is: mindkét rész évszázados harcot folytatott függetlenségéért és felemelkedéséért. a ghanai köztársaság népe évszázadokig szenvedett a gyarmattartó kizsákmányoló uralma alatt és Magyarország népe is sokszáz évig szenvedett félgymati sorban. e sanyaru mult tapasztalatai alapján joggal elmondhatjuk, hogy szívünk mélyéig átérezzük és támogatjuk a ghanai népnek nemzeti felemelkedéséért folytatott hősi harcát. tudjuk, hogy a harc még nem fejeződött be. az imperialisták ma sem ondtak le arról, hogy visszaállítsák uralmukat a felszabadult népek felett.

/folyt.köv./

14.

14.05

J. K.

- 29 -

bb. 39. bemutatták az új magyar műszert, amellyel mozgás közben is lehet vizsgálni a szív működését és a hőmérsékletet

t tz/gy/vg

1961. július 29.

Szombaton délelőtti működés közben mutatta be a szakembereknek dr. hollós Olivér, a sportkórház kardiológus főorvosa a kórház kertjében azt az új magyar műszert, amellyel távolból lehet ellenőrizni, miképpen változik mozgás közben a sportoló, vagy a dolgozó ember szív működésének ritmusa és testének hőmérséklete.

A berendezés lényege egy mindössze 80 dekagramm súlyú, beépített antennás, tranzistoros rádió adó készülék, amelyet a sportoló, vagy a dolgozó hátára erősítenek. A készülékhez három „tapogató”, csatlakozik, amelyek a homlokra, a derékra és a hátra tapadva figyelik a szívverés ritmusát és a test hőmérsékletét. Az adó készülék ezután ezeket a jelzéseket rádióhullámok útján sugározza - ha kell falakon át - kedvező esetben akár 200-300 méterre is a vevő készülékhez. Ennek a műszerei pedig pontosan mutatják, sőt fel is jegyzik, hogy a különböző megerősítések milyen mértékben változtatják meg a szív működését, illetve a hőmérsékletet.

A berendezést a sportkórház igazgatójának dr. Hajdu Ferencnek moszkvában szerzett tapasztalatai alapján és dr. hollós Olivér szakértői közreműködésével a budapesti műszaki egyetem elektroncsőtechnikai, illetve vezeték nélküli híradástechnikai tanszékének tudományos dolgozója, dr. Valkó Iván Péter docens, valamint Ambrózi András és Tassi Gézáné tanársegédek szerkesztették meg.

A „szívritmus- és bőrhőmérséklet-távmérő”, lényegesen könnyebb a legtöbb hasonló célú külföldi berendezésnél. A szakirodalom szerint az első beépített antennával működő készülék, amelyből tehát nem gépkocsi-antenna áll ki a sportoló, vagy a dolgozó hátán. Leglényegesebb előnye pedig az, hogy most sikerült először megoldani ilyen módon a hőmérséklet változásának távolból való érzékelését is.

A műszer működését a megjelölt szakemberek nagy érdeklődéssel figyelték.

/mti/

14.10

14.25

Zeli

- 30 -

bb. 42. Debrecenben kísérleti üzembe helyezték a nyolcszáz ezer voltos kaskád-típusú részecske gyorsítót

vid gy/ki

1961. július 29.

Debrecenben, a magyar tudományos akadémia atommagkutató intézetének dolgozója két és féleves munkával a napokban kísérleti üzembe helyezték a nyolcszáz ezer voltos kaskád-típusú részecske gyorsító berendezést. Építéséhez nagy segítséget jelentett a pártkongresszus és a Kisz-kongresszus tiszteletére tett felajánlások teljesítése. A Kisz kezdeményezésére „Zöld-ut”, mozgalmat indítottak, vagyis a részecske gyorsító építéséhez szükséges alkatrészek és egységek készítését soronkívül végezték az esztergályosok, marósok, bevizsgálók és műszakiak. A kutatók is csatlakoztak a mozgalomhoz.

Az elsősorban proton gyorsítására alkalmas berendezés olyan magreakciók vizsgálatára szolgál, amelyekre Debrecenben eddig nem volt lehetőség.

/mti/

..

bb. 43. ezer sztálinvárosi a szegedi szabadtéri játékokon

vid gy/ki

1961. július 29.

Az Ibúsz sztálinvárosi irodája a szegedi szabadtéri ünnepi játékokra öt alkalommal indít különvonatot, illetve autóbuszjáratot. Ezekkel ezer sztálinvárosi dolgozó utazik a +iszaparti városba.

/mti/

..

14.17

14.31

Zeli

- 31 -

/bb 37. nkrumah elnök...5.folyt./vm

- afrika népei ma vérükkel írják a történelmet, legjobb fiaik vérüket hullatják, s ha kell, életüket adják a szabadságért és függetlenségért.

- szerte a világon mozog a föld a gyarmatosítók lába alatt. az afrikai és ázsiai népek harcának eredményeként recsegve-ropogva omlik össze a gyarmati rendszer. a harc azonban nem könnyű. algériában és angolában fegyverek dörögnek, s a világ számos más helyén is fegyverek szavával mondanak nemet a népek az imperialista tervekre.

- a magyar nép teljes rokonszenvérről és együttérzéséről biztosítja a szabadságáért és függetlenségéért harcoló népeket; egy emberként ítéli el a portugál gyarmatosítók angolai gaztetteit, a francia imperialisták algériai és tuniszi véres bűneit. az imperialisták természetesen mindennel megpróbálkoznak, hogy megállítsák a gyarmati rendszer összeomlásának folyamatát. fegyverrel igyekeznek megszilárdítani ingatag helyzetüket a gyarmatokon, ez azonban egyre kevésbé sikerül számukra.

- ezért most, a nemzetközi szervezetek és főleg az ENSZ vezetésében jelenleg még meglevő többségükre számítva próbálnak újabb akadályokat gördíteni a gyarmati népek felszabadulásának útjába. ez a többség azonban hamis többség, a kisebbség többsége.

- a szocialista országok és a függetlenségüket kivívott volt gyarmati országok népei az emberiség népességének jóval több, mint kétharmada. az imperialista országok, ezt a tényt figyelmen kívül hagyva, rá akarják erőszakolni akaratukat ezekre a népekre. az ENSZ szégyenletes szerepe a kongói tragédiában mindennél világosabban bizonyította, hogy az ENSZ jelenlegi összetételű vezetése távolról sem alkalmas feladatának ellátására. ezért követelni állhatatosan a szovjetunió és a többi szocialista ország, hogy a történelmileg kialakult reális nemzetközi erőviszonyoknak megfelelően kell kialakítani az ENSZ vezetését. enélkül elképzelhetetlen a nemzetközi kérdések kielégítő és tartós rendezése.

/folyt.köv./

14.22

14.30

[Handwritten signature]

- 32 -

/bb 37. nkrumah elnök...6.folyt./vm

- afrika és ázsia népei megértő barátokra, jó harcostársakra találtak a szocialista országok népeiben, így a magyar népben is. a szocialista országok következetesen támogatták és támogatják a függetlenségükért küzdő és a kivívott függetlenségük megszilárdításáért harcoló országok népeit, erkölcsi és anyagi segítséget nyújtanak számukra harcuk sikeres megvívásához.

- nagyra értékeljük azt a progresszív szerepet, amelyet a kolonializmus elleni, nemzetközi méretű küzdelemben személy szerint nkrumah elnök ur magára vállalt. nkrumah elnök harcos élete, népéért vívott áldozatos küzdelmei, lelkesítő példaként állnak az afrikai hazafiak milliói előtt.

- a nemrég függetlenné vált, vagy a függetlenségükért most harcoló afrikai országok ghana, guinea, mali példájából is szemléletesen látják, milyen eredményeket ér el a felszabadult nép, milyen sikerekre képes, ha munkájának gyümölcsseit a maga számára hasznosítja. mi is őszintén örülünk az önök minden eredményének, sikerének. jólesik látnunk, hogyan emelkedik fel, hogyan gyarapszik népiük anyagi és kulturális javakban egyaránt.

- bizonyosak vagyunk benne, hogy sikereik és eredményeik a jövőben még nagyobbak lesznek. a felemelkedés előfeltételei adva vannak: ghana bőséges természeti kincsekkel rendelkezik és ami a legfontosabb: vannak a felemelkedésért lelkesen küzdő milliók alkotó, dolgozó tömegei.

- nagy öröm számunkra, hogy a ghana-i köztársaság terveinek valóra váltásához erőnkhez képest mi is hozzájárulhatunk. országaink kapcsolatát eddig is a szívéllyesség és a barátság jellemezte. e kapcsolatok mindkét nép számára előnyöseknek bizonyultak. engedjék meg, hogy kifejezzem azt a reményemet: nkrumah elnök ur mostani látogatása népeink és országaink kapcsolatában további fellendülést eredményez politikai, gazdasági és kulturális téren egyaránt.

/folyt.köv./

14.25

14.30

[Handwritten signature]

- 33 -

/bb 37. nkrumah elnök...7.folyt./vm

tiszta szívből kívánjuk, hogy a jövőben is fényes sikerek koronázzák a ghanai népet és vezetőinek a nemzeti felemelkedésért folytatott hősi erőfeszítéseit.

Éljenek afrika szabadságért és függetlenségért harcoló népei!

Éljen a ghanai és a magyar nép barátsága!
Éljen szeretett vendégünk, Kwame Nkrumah, a ghanai köztársaság elnöke! /hosszantartó, lelkes, ütemes taps! a megjelentek helyükről felállva élte ik Nkrumah elnököt, a ghanai vendégeket/

tovább fokozódott a lelkesedés, amikor dr. Kwame Nkrumah, a ghanai köztársaság elnöke lépett a mikrofonhoz.

- alelnök ur: barátaim és harcostársaim! mindenekelőtt átadom a ghanai köztársaság dolgozó népének forró üdvözlését. és megragadom az alkalmat, hogy ismételten köszönetet mondjak a magyar népköztársaság elnöki tanácsa elnökének, a forradalmi munkás-paraszt kormánynak azért, hogy engem és kíséretemet meghívott a magyar népköztársaságba.

- valóban, rövid időt töltöttünk még magyar földön, de máris annyi élményben volt részünk, hogy a leggyőzömből felsorolni. a magyar nép igaz emberséggel, barátsággal fogadott bennünket. a szeretet légköre vesz körül mindnyájunkat. ez annak a jele, hogy a ghana és Magyarország népe között mind szilárdabbá ötvöződik a barátság. akármerre járunk, mindenütt érezzük ennek a barátságnak ezernyi jelét. szinte az az érzésünk, hogy otthon vagyunk. az is rendkívül mély hatást gyakorolt ránk, hogy ebben az országban az emberek - nők és férfiak, öregek és fiatalok egyaránt - boldogok, elégedettek, s a rájuk bízott feladatot örömmel végzik. bármerre tekintünk is, nem hosszuranyult, savanyu arcokkal találkozunk, hanem mosolygó, kedves emberekkel, s érezzük, hogy minket közéjük tartóznak, barátoknak tartanak itt az emberek. /hosszantartó taps./ magyarországon olyan légkör fogadott bennünket, amely teljességgel mentes minden faji gyűlöletől és megkülönböztetéstől. /lelkes, ütemes taps./ és ez csodálatos jóérzéssel tölti el az ember lelkét. azt kívánom, hogy az önök lelke most ugyanolyan jóérzéssel telítődjen, mint az enyém. /taps./
/folyt.köv./

-34-

14.32
14.36

Lel

bb.37. /nkrumah elnök ... 8. folyt./ vl

nemcsak értelmükkel, hanem szívük melegével és érzéseikkel is felénk fordulnak. s mi vezetett arra, hogy ilyen légkörben fogadjanak bennünket? úgy vélem, önök olyan társadalmat építettek fel, amely mentes az embernek ember által való kizsákmányolásától, mindattól az embertelenségtől, amely a kizsákmányolás következménye. /nagy taps./

amint már érkezésünk napján is mondtam: nagyon közel hoz bennünket egymáshoz az a tény, hogy a ghanai és a magyar nép hajdani szenvedései, és mai törekvései között igen sok rokonszonás van. mi afrikában az imperializmus, a gyarmatosítás és a gyarmatosítás új formái, a neokolonializmus ellen harcolunk, azaz a tudattal küzdünk, hogy siker, győzelem koronázza majd teteteinket. harcunkban számítunk a magyar nép és más hasonló népek barátságára.

így tehát két dolgról van szó: egyrészt a ghanai és a magyar nép közötti barátságról, másrészt azokról az érzésekről, amelyek a magyar népet az egész afrikai kontinens népeihez fűzik. /nagy taps./ ebből pedig az következik, hogy kemény harcot kell folytatnunk a béke megőrzéséért. hiszen enélkül önök nem tudnák megoldani azt a hatalmas tudományos és technológiai fejlesztési feladatot, amelyről itt beszéltek, s amelynek itt tanulni vagyunk; mi pedig nem tudnánk eredményesen fejleszteni népünk életét és harcolni a gyarmatosítás ellen. ami ghanát és egész afrikát illeti, erősen érdekeltek vagyunk a béke fenntartásában. lehetetlen volna előrehaladásunk béke nélkül. ugyanakkor meg kell mondanom, hogy a gyarmatosítás megszüntetése a szilárd és tartós béke megteremtésének fontos feltétele. dolgozzák bár ki a legjobb leszerelési programot, vagy a legjobb békeprogramot, amíg a gyarmatosítás fennáll, addig nem lehet tartós béke a világon. /nagy taps./ ezért kell harcolnunk a gyarmatosítás ellen, a világbékéért. aki a béke ellensége, valamennyiünk ellensége. tüzzük ki tehát célul a tartós béke megteremtését. mi afrikában folytatjuk a harcot. afrikában vannak szabad országok, vannak félgyarmati sorban levő országok, s vannak még olyan országok, amelyekben a szabadságnak az árnyéka sincs meg. ezért szükséges, hogy nagy nemzeti mozgalmat alakítsunk ki az egész afrikai kontinens teljes felszabadításáért.

amikor mi ghanában elnyertük függetlenségünket, nyomban hírül adtuk az egész világnak, hogy a mi országunk függetlenségének addig nincs meg a teljes értelme, amíg egyetlen nem független ország létezik afrika földjén.

/folyt.köv./

14.43
14.45

Lel

- 35 -

bb 37. /nkrumah elnök ... 9. folyt./ vl

éppen ezért nemcsak az afrikai országok felszabadításáért, hanem az afrikai szárazföld valamennyi országának politikai egységéért is küzdünk. mert ha nem sikerülne elérnünk a kontinens politikai egységét, akkor az imperialisták az „oszd meg őket és uralkodj”, elvétől vezérelve egymással szembeállítanának bennünket és így gyöngíténék erőnket.

a függetlenségi harcokkal párhuzamosan küzdünk tehát azért is, hogy ezek között az országok között kialakuljanak a politikai és a gazdasági együttműködés bizonyos formái, mert enélkül az imperialisták örökre rajtunk tartanak a sarkukat és tipornának bennünket.

- mi ugyanolyan fejlődési irányt választunk magunknak, mint önök. nagy tanulság és követendő példa számunkra az önök műszaki és tudományos fejlődése, az önök mezőgazdasági tudományának fejlődése és az, ahogyan megszervezik mezőgazdaságukat. ezért nagyon örülünk, hogy magyarországra is ellátogathattunk. Láthatjuk a magyar népmunkáját, s külön öröm meglátogatni egy ilyen gyárat, ahol a dolgozók több mint fele nő. úgy gondolom, ez külön forradalom. /nagy taps./ meghajtom az elismerés ziszláját a magyar nők előtt. /lelkes, nagy taps./ sok boldogságot kívánok nekik, s ha majd nekünk is sikerül hasonló gyárat teremtenünk ghanában, szeretném megszervezni a munkásküldöttségek cseréjét. /hosszantartó, lelkes taps, a jelenlevők felállva éltetik nkrumah elnököt./

éljen a ghanai köztársaság és a magyar népköztársaság népei közötti barátság! éljen a világbéke! /hosszantartó, lelkes taps./

ezután szegi sándor, a gyár kiváló dolgozója az üzem életét bemutató díszes fényképalbumot nyújtott át nkrumah elnöknek. a gyűlés résztvevői hosszan éltetik kedves vendégeinket, köszöntik nkrumah elnököt.

a lelkes hangulatu baráti nagygyűlés kas oszkar főmérnök zárószavaival ért véget. /mti/

14.46

-36-

14.48 *Le*

bb 45. zebegényben megnyílt a dunakanyar legnagyobb szabadtéri színpada

i áe/áe szb sr

1961. július 29.

zebegénybe n szombaton átadták rendeltetésének a község új szabadtéri színpadát, amelyet a helybeli lakosság társadalmi munkában épített fel. az ezer férőhelyes nézőtér, a hozzátartozó tágas, korszerű technikai berendezéssel felszerelt szabadtéri színpad régi hiányt pótol a dunakanyarban. a nyári időszakban operaelőadások és hangversenyek, hivatásos fővárosi művészek műsoros estjeinek színpad helye lesz zebegény: a festői környezetben újabb vonzerő és látványosságot jelent a színpad a növekvő idegenforgalom számára. /mti/

bb 46. 1. baudouin belga király távirata dobi istvánhoz

küm st szb sr

1961. július 29.

1. baudouin belga király táviratban mondott köszönetet dobi istvánnak a magyar népköztársaság elnöki tanácsa elnökének belgium nemzeti ünnepe alkalmából küldött jókívánságaiért. /mti/

bb 47. súlyos károkat okoztak, nem tartották meg a tűzrendészeti előírásokat

i zs/zs szb sr

1961. július 29.

az országos tűzrendészeti parancsnokság és szervei az aratási és cséplési munkák megkezdése előtt felhívással fordultak a mezőgazdasági munkákban résztvevő dolgozókhoz, hogy gondosan tartásuk meg a tűzrendészeti szabályokat, s körültekintő munkával előzzék meg a mezőgazdasági tüzeseteket. az azóta bekövetkezett tüzesetek azt bizonyítják, hogy egyesek figyelmen kívül hagyják a felhívásokat, s gondatlanságukkal veszélyeztetik a termelt javakat; súlyos károkat okoznak népgazdaságunknak.

/folyt.köv./

Le

16,00
16,45

- 37 -

bb 47. /súlyos károkat okoztak,... folyt./- szb

Julius 27-én három mezőgazdasági tüzesetnél két kombájn, egy cséplőgép, egy elevátor, 402 mázsa gabona és 660 mázsa szalma vált a tűz martalékává. a tűz keletkezése okainak vizsgálatakor megállapították, hogy a súlyos károkat megelőzhetők volna. az igali dózsa tsz földjén ugyanis úgy keletkezett a tűz, hogy a kombájn önindítójának háza jókora darabon kitört, s az ott lerakódott por gyulladt meg az indításkor; a babarci béke tsz-ben szikrafogó hiánya, a törökbálinti állami gazdaság idamajor-hosszuréti üzemegységében pedig a kombájn motorjára rakodott gyúlékony anyag okozta a tüzet. a károkért felelősek ellen eljárás indult.

a felsorolt esetek ismételten arra figyelemztetik az érintett dolgozókat: nagy körültekintéssel végezzék munkájukat, s szigorúan tartásuk meg a tűzrendészeti szabályokat. /mti/

bb 48. fiatal szovjet képzőművészek kiállítása az ernst muzeumban
t fe/tm szb sr 1961. július 29.

az ernst muzeumban szombaton megnyílt a fiatal szovjet képzőművészek kiállítása. az ünnepi megnyitón ott volt nagy józsefné könyvüipari miniszter, mihályfi ernő, az elnöki tanács tagja, a külügyminisztérium, a művelődésügyi minisztérium, a kulturális kapcsolatok intézetének több vezető munkatársa, valamint kulturális és művészeti életünk számos neves képviselője. jelen volt m.a. kukanov, a szovjetunió budapesti nagykövetségének titkára, és a nagykövetség több munkatársa, továbbá a budapesti diplomáciai képviselők számos tagja.

a kiállításon pogány ö. gábor, a magyar nemzeti galéria főigazgatója megnyitó beszédében többek között elmondotta:

- a szovjetunió új képzőművész nemzedékének képviselői mutatkoznak be az ernst muzeumban. bármennyire lendületes és kezdeményező kedvű is ez a nemzedék „vadászaiban”, egyezik a szovjet képzőművészet egészével. azokat az eredményeket, módszereket vallja magáénak, amelyek a szocialista kultúrát általánosan is jellemzik. a szocializmus eszmevilága, a kommunizmus felépítésének nagyszerű távlata határozza meg a fiatal szovjet festők, szobrászok, grafikusok munkásságát.

a kiállításon 32 művész mintegy 150 alkotása tekinthető meg.
/mti/

16,15
16,45

--

- 38 -

bb 44. befejezték az aratást az állami gazdaságok - újabb megyék és járások csatlakoztak az országos betakarítási és talajművelési versenyhez

so-vid ö kz szb ká

1961. július 29.

az állami gazdaságok július 29-ig lényegében befejezték a gabona-félék aratását: együttesen 365.000 holdnyi kalászosukból mindössze néhány száz hold aratatlan. mint az állami gazdaságok főigazgatóságán rámutattak, a gazdaságok a termést ilyen korán még sose takarították bel. 1.700 kombájn, 390 rendrearató és 548 kéveköttő-aratógép dolgozott a földeken. az összes gabona 93,5 százalékát a kombájnok vágta le, illetve csépezték el. egy-egy kombájn átlagos teljesítménye elérte a 185 holdat.

az állami gazdasági kombájnosok hagyományos versenyében kiemelkedő teljesítmények születtek. az állami gazdaságok főigazgatósága hetenként két alkalommal értékelte a versenyt, s már ezekből a rész-eredményekből kitűnt, hogy az idén nemcsak egyes kombájnosok érnak a korábbi éveknél magasabb teljesítményeket, a gépek kihasználása általában is szembetűnően emelkedett. a verseny legjobbjai a legutóbbi értékelés szerint még mindig gellén sándor, a berettyóújfalusi állami gazdaság kombájnvezetője. 12.351 mázsa gabonát vágott le, illetve csépezt el szovjet gyártmányú gépével. ezzel a teljesítménnyel tulszárnyalta a múlt évi 10.000 mázsa rekordot. a második helyezett - ifju kovács lajos - ugyenebben a gazdaságban dolgozik. az ő teljesítménye 12.073 mázsa. száz vagonon felüli teljesítményt egyébként eddig összesen 10 állami gazdasági kombájnos ért el, a hetven legjobb kombájnos teljesítménye pedig 80 vagon felett van.

a kiváló állami gazdasági kombájnosok többsége ezekben a napokban már a termelőszövetkezeteknek segít a gabona betakarításban.

a nagy munka a szövetkezeti gazdaságokban is előrehaladt. a még aratatlan területekre összpontosított gépek már mindenütt az utolsó holdakról vágják a gabonát. szombaton az országos átlagnál jóval hívősebb éghajlatu komárom megyéből is az aratás teljes befejezéséről adtak jelentést. az aratógépek megkezdték a bevonulást a gép-állomásokra, a kombájnok pedig részben gabonát, részben aprómagot csépelnek. az aratás befejezésével egyidőben a megye 85 közös gazdaságában - tehát a komárom megyei termelőszövetkezetek több mint 50 százalékában - a cséplést is befejezték. a jó eredmény elsősorban a gépek jó kihasználásának, ésszerű csoportosításának köszönhető. ebben a megyében a tervezett 50 százalék helyett a gabona több mint 70 százalékát géppel takarították be.
/folyt.köv./

16,44
17,00

- 39 -

le

bb 44. /befejezték az aratást... 1. folyt./- szb

a megyében különben valamennyi járás csatlakozott az országos betakarítási és talajművelési versenyhez. a felhívásban kitűzött határidőt megrövidítve már augusztus 15-re be akarják fejezni a cséplést. a feladat végrehajtására nagy körültekintéssel készültek fel: a cséplőgépeket mindig oda vonják össze, ahol a legelő-rehaladottabb a behordás, s minden gépnél legalább 2 asztagot tartalékolnak arra az esetre, ha az időjárás esetleg gátolná a behordást. jó ütemű a kombájnszalma behordása, a tarlóhántást viszont meg kell gyorsítani, mert ezt a munkát összterületnek alig 40 százalékan végezték el.

az egy héttel ezelőtt meghirdetett országos versenyhez szinte naponta újabb járasok csatlakoznak. legutóbb a pápai, devecseri, tapolcai, céglédi, baktalórántházi, budai, veszprémi, mezőkováccsházi, sárvári és a nagykállói járás közös gazdaságai jelentették be, hogy részt kívánnak venni a vetélkedésben. szolnok, baranya, hajdu-bihar, szabolcs-szatmár és komárom megyék után szombaton már győr-sopron megyéből is arról adtak jelentést, hogy a megye valamennyi járasa benevezett a versenybe. itt a közös gazdaságok több mint 134.000 holdnyi gabonavetéséből már csak 300 hold aratatlan, s most már lényegében az egész megyében a cséplés gyors befejezésén dolgoznak. a csépléssel egyidőben jó ütemben dolgoznak az időszerű talajmunkákon: a tarlószántást 67.300 holdon, a tervezett terület 60 százalékan végezték el.

baranyában máris kézzelfogható eredményei vannak a versenynek: szombaton estig az összgabonatermés fele a szérükön volt. a mohácsi járásban, ahol valamennyi rendelkezésre álló fogatot és gépet mozgósítottak egy hét alatt akarnak végezni a hordással. ebben a járásban szombaton már 290 szérűn bugtak a cséplőgépek, 13 kombájn pedig a tarlókon haladva közvetlenül a keresztekől csépelte a termést. a pécsvárad járásban, a szigetvári zrínyi, a borjádi új élet, a töttösi szabadság és a mágocsi béke termelőszövetkezetben már be is fejeződött a cséplés.

az élénken induló széleskörű verseny jó hatása egyébként már a talajmunkák meggyorsulásában is észrevehető. a megye szövetkezetei augusztus 20-ig be akarják fejezni a tervezett tarlóhántást és mélyszántást. a terv megvalósításán 180 traktoros dolgozik ketts műszakban. az elmúlt héten 12.000 hold tarlót munkáltak meg a baranyai határban.
/folyt.köv./

17.10
17.24

-40-

Se

bb 44. /befejezték az aratást... 2. folyt./- szb

a versenyt kezdeményező tiszalöki járásban hat szövetkezet már jelentette, hogy végzett a csépléssel, s valamennyien legalább 5 százalékkal több gabonával járultak hozzá az ország ellátásához, mint korábban tervezték. a cséplést befejező közös gazdaságok között van a megye egyik legjobb termelőszövetkezte, a tiszadobi táncsics. ebben a szövetkezetben az idén 1.376 holdon termeltek gabonát, s összesen 4.000 mázsa - a tervezettnél 8 vagonnal több - gabonát adtak át a terményforgalmi vállalatnak. a szalmát kazalba rakták, s teljes gépparkjukkal hozzáálltak a nyári mélyszántáshoz. 16 traktor forgatja a szövetkezet határában a talajt, s így ígéretükhöz híven augusztus 8-ra már nem lesz szántatlan terület a határjukban. /mti/

bb 49. nkrumah elnök dunai hajókiránduláson

t bc/gk-lm li

1961. július 29.

kwame nkrumah, a ghana köztársaság elnöke és kísérete a beloiannis-gyári gyűlés után dunai hajókiránduláson vett részt. a ghana vendégeket a hajókirándulásra elkísérte kiss károly, az elnöki tanács elnökhelyettese, dr. sik endre külügyminiszter, kossa istván közlekedés és postaügyi miniszter.

a hajókiránduláson a magyar államférfiak rendkívül szívélyes légkörben hosszasan, barátián elbeszélgettek a ghana vendégekkel.

kossa istván közlekedés- és postaügyi miniszter és krobe edusei ghana közlekedésügyi miniszter megbeszélést folytattott, amelyen elhatározták, hogy tanulmányozzák egyezmény megkötésének lehetőségét a két ország közötti közvetlen légiösszeköttetés megteremtésére. /mti/

bb 50/ budapesti fiatalok üdvözlőtávirata a moszkvai világifjúsági fórumhoz

i lv/gg-lm . sr

1961. július 29.

a budapesti fiatalok táviratban üdvözölték a moszkvai világifjúsági fórum résztvevőit. a ruggyantaárugyár ifjúságának távirata többek között így hangzik:

/folyt.köv./
17.25
17.35

- 41 -

Se

bb 50. /budapesti fiatalok 1. folyt./ -Lm

„mi, a ruggyantaárugyár fiataljai forró üdvözlőtünk
küldjük a fórum valamennyi részvevőjének. reméljük, hogy a tanács-
adás sikerrel jár és erősíti a béke frontját. sok sikert és
eredményes munkát kívánunk.,,

hasonló szövegű táviratot küldött moszkvába a telefon-
gyár ifjúsága, valamint a danuvia szerszámgépgyár lenin nevét
viselő szocialista brigádja is. /mti/

bb 51. hivatalos nyereségjegyzék a lotto 30. játékhetéről

gk-Lm hk

1961. július 29.

a lotto 30. játékhetére beérkezett 4,172.627 szelvény.
Ettalálatos nem volt. négy találatot 58 fogadó ért el, a nyereség-
összeg egyenként 53.956.25 forint. a háromtalálatos szelvények
száma 4662, ezekre egyenként 336.25 forintot fizetnek. két talá-
latot 114.106 fogadó ért el, a nyereségösszeg egyenként 13.70
forint./mti/

--

bb 52. időjárásjelentés

tm szb

1961. július 29.

a meteorológiai intézet jelenti július 29-én, szombaton 18
órákor:

a hőmérséklet keleten csökken, nyugaton emelkedik

várható időjárás vasárnap estig: felszakadozó felhőzet, néhány
helyen, főként délen esővel. mérsékelt északkeletre forduló szél.
várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap: 20-24 fok között.

távolabbi kilátások: a jövő hét első felében a hőmérséklet fo-
kozatosan emelkedik. /mti/

--

18.25

- 42 -

Rk

bb 54. befejeződtek a magyar-ghanai tárgyalások

t bc/gg szb Li

1961. július 29.

szombaton este az országgházban befejeződtek a magyar-ghanai
tárgyalások.

a tárgyalások végeztével magyar-ghanai közös nyilatkozatot,
valamint a magyar népköztársaság és a ghanai köztársaság közötti
diplomáciai kapcsolatok létesítéséről szóló jegyzőkönyvet irtak
alá.

az okmányokat magyar részről dobi istván, a népköztársaság
elnöki tanácsának elnöke, ghanai részről dr. kwame nkrumah, a
ghanai köztársaság elnöke írta alá az elnöki tanács fogadótermében.
az aláírásnál magyar részről jelen volt kállai gyula, a minisz-
tertanács első elnökhelyettese, kiss károly, az elnöki tanács el-
nökhelyettese, rónai sándor, az országgyűlés elnöke, az mszmp pol-
litikai bizottságának tagjai, dr. sik endre külügyminiszter, kossa
istván közlekedés- és postaügyi miniszter, kristóf istván, az elnöki
tanács titkára, a politikai élet több más vezető személyisége, a
külügyminisztérium több vezető munkatársa.

ghanai részről ott voltak nkrumah elnök kíséretének tagjai:
krobe edusei közlekedésügyi miniszter, tawiah adamafio, az elnöki
ügyek államminisztere, a.y.k. djin, a népi konvenció párt kincs-
tárnoka, e.k. okoh, az elnöki hivatal titkára, m.f. del-anang,
ghana afrika-ügyi főtthkára.

a közös nyilatkozat szövegét későbbi időpontban hozzák nyil-
vánosságra. /mti/

--

bb 53. városi bíróság hajduböszörményben

m/li

1961. július 29.

hajduböszörményben városi bíróságot állítottak fel. eddig
ugyanis hatósági ügyekben debrecenbe kellett utazni a hajdusági
városból és környékéről. a városi bíróság augusztus 1-től s il-
letékessége 65 ezer lakosra - hajduböszörmény és hajdunánás
városokra, valamint hajdudorog és hajduvid községekre - terjed ki.
a városi bíróság felállítása alkalmából szombaton ünnepséget tar-
tottak hajduböszörményben. az ünnepségen résztvett és felszó-
lalt dr. nezával ferenc. az mszmp hajdu-bihar megyei bizottságá-
nak első titkára, ambrus istván a hajdu-bihar megyei tanács végre-
hajtóbizottságának elnöke. a hajdu-bihar megyei bíróság nevében
dr. balogh jános, a megyei bíróság vezetője adta át rendeltetésé-
nek az új intézményt.

--

21,50

22.00

- 43 -

L működik

// igazságügyminiszter. Jelen volt godor ferenc,

109

bb 55. nkrumah elnök kitüntetése

t bc/gg szb li

1961. július 29.

a magyar-ghanai közös nyilatkozat és a diplomáciai kapcsolatok felvételéről szóló jegyzőkönyv aláírása után az aláírásnál megjelent magyar és ghanai államférfiak az országház nándorfehérvári termébe mentek, ahol dobi istván, az elnöki tanács elnöke átnyújtotta dr. kwame nkrumah elnöknek a népköztársaság elnöki tanácsa által adományozott kitüntetést.

a népköztársaság elnöki tanácsa a magyar népköztársaság és a ghanai köztársaság közötti együttműködés és a baráti kapcsolatok fejlesztésében, valamint a nemzetek közötti egyetértés, a kölcsönös bizalom légkörének elősegítésében, a nemzetközi béke- és biztonság érdekében kifejtett tevékenységében, továbbá a gyarmati népek elnyomása elleni állhatatos küzdelmében elért kitünést érdemeinek elismerésül a magyar népköztársaság zászlórendjének a gyémántokkal ékesített 1. fokozatát adományozta nkrumah elnöknek.

a népköztársaság elnöki tanácsának határozatát kristóf istván, az elnöki tanács titkára ismertette.

a kitüntetés átadásakor dobi istván beszédet mondott:

kedves elnök ur! kedves vendégeink! elvtársak!

néhány perce, hogy aláírtuk azt a közös nyilatkozatot, melyben kinyilvánítottuk a leglényegesebb nemzetközi kérdésekben elfoglalt álláspontunkat, valamint a magyar népköztársaság és a ghanai köztársaság közti kapcsolatok továbbfejlesztésére irányuló kölcsönös törekvésünket. ez a közös nyilatkozat azt tükrözi, hogy a leglényegesebb nemzetközi kérdéseket illetően, - mint a leszerelés megvalósításának fontossága, a béke biztosítása, a gyarmati rendszer mielőbbi felszámolása, a békés egymás mellett élés magasztos elve gyakorlati megvalósításának szükségessége, - teljes az egyetértés kormányaink között. joggal elmondhatjuk, hogy a világ minden becsületes emberének egyetértésével és helyeslésével találkozunk azok az elvek, amelyeket a nyilatkozatban közösen lefektettünk. ez nagy erőt ad nekünk igazságos harcunkhoz, melyet az emberiség érdekében folytatunk.

/folyt.köv./

22.07

22.07

- 44 -

102

bb 55. /nkrumah elnök... folyt./- szb

barátunknak és testvérünknek tekintünk mindenkit, aki a haladás eszméjétől vezérelve és az emberiség jövőjéért érzett felelősséggel eltelve küzd a népek közötti barátságért, az egyenjóságért, a békéért. nkrumah elnök ur személyében e harc kiváló képviselőjét üdvözljük, aki szenvedést és börtönt vállalva, nagy megpróbáltatásokon át szervezte harcra és vitte győzelemre népét, s aki most támogatja azt a harcot, amely minden afrikai nép szabadságáért és függetlenségéért folyik, a harc nehéz, de a győzelem bizonyos! hiábavaló és esztelen vállalkozás minden olyan kísérlet, amely a haladás és a népek igazsága elé próbát gátat emelni.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa által adományozott magyar népköztársaság zászlórendjének gyémántokkal ékesített 1. fokozata, annak a tiszteletnek a kifejezése, amelyet a magyar nép érez nkrumah elnök ur iránt, a béke és a népek közötti barátság érdekében kifejtett nemes tevékenység ért. kívánunk további sok sikert fáradhatatlanul végzett nemes munkájához.

éljen népeink barátsága!

éljen nkrumah elnök ur, a gyarmatosítás elleni küzdelem harcosa!

nkrumah elnök meleg szavakkal mondott köszönetet a kitüntetésért. hangsúlyozta, hogy a kitüntetést nemcsak a maga nevében, hanem a ghanai kormány, a ghanai nép, az afrikai népek nevében fogadja el, azzal a meggyőződéssel, hogy tovább erősödnek a baráti kapcsolatok a ghanai köztársaság és a magyar népköztársaság között, s elmélyül a barátság a szocializmust építő magyar nép és az afrikai népek között. ez a barátság, együttműködés, a béke, a haladás ügyét szolgálja. /mti/

bb 56. hétfőre halasztották a kővirág című balett bemutató előadást a szegedi szabadtéri játékokon

szb li

1961. július 29.

szombaton igen sok hazai és külföldi vendég érkezett szegedre a moszkvai állami akadémiai nagyszínház 120 tagú együttesének bemutatkozó előadására. a kővirág című balett bemutatóját a kedvezőtlen időjárás miatt azonban nem tudták megtartani. az előadás megkezdésére vihar tört ki. így a kővirág bemutatóját hétfő este-re halasztották. a vasárnap esti program változatlan. /mti/

22.15

22.15

- 45 -

102

bb. 57. anna-bál balatonfüreden

gg/e li

1961. július 29.

a hagyományos füredi anna-bált szombaton este tartották meg a szot szanatórium disztermében. jelen volt társadalmi életünk számos kiválósága, s a diplomáciai testület több tagja, valamint igen sok külföldi nyaraló is. a várpalotai bánya-nyász táncgyűttes diszpalotása vezette be a műsort, majd az annák-tánca következett. a bál résztvevői igen jó hangulatban szórakoztak. /mti/

- - -

- v é g e -

22.20

22.24

- 46 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i k i a d á s

1961. július 30.

bb 1. időjárásjelentés

1961. július 30.

tr-lm ml

a meteorológiai intézet jelenti 1961. július 30-án délben:

javul az idő

közép- Európában szombaton két hidegfront hatására felhős, hűvös és sokfelé esős volt az idő. hazánkban tegnap jobbra borult idő uralkodott és országszerte esett az eső. zivatar is volt többfelé. a csapadék mennyisége általában 1 és 30 milliméter között változott, de poroszlóról 31, barcsról, hejőcsabáról, nyíregyházáról, tiszabécsról és tokajról 32, csengerről, tiszarófról és hortobágyról 34, galyatetőről, gödöllőről, karcagról, miskolcraól és polgárról 35, mátraházáról és mezőcsátról 38, tiszabercelről 39, egerből, hidasnémetiről és lillafüredről 40, kunhegyesről 72, tiszakarádról pedig 46 millimétert jelentettek. a nap a dunántúlon jóformán semmit, keleten pedig csak 1-5 óra hosszáig sütött. a hőmérséklet napközben a dunántúlon 16-19, máshol 20-27, sőt nyíregyházán 28 fokig emelkedett. ma hajnalra általában 9-13, keszthelyen és síófokon azonban csak 15 fokig hűlt le a levegő.

Budapesten a hőmérséklet napi középértéke szombaton 17.0 fok volt, a sokévi átlagnál 5.0 fokkal alacsonyabb.

vasárnap 12 órakor budapesten a hőmérséklet 16 fok. a tengerszintre átszámított légnyomás 761 milliméter, gyengén emelkedő irányzatú. a balaton vizének hőmérséklete síófokon 19 fok.

várható időjárás hétfőn estig: csökkenő felhőzet, már csak néhány helyen esővel. mérséklődő, de helyenként még élénk északi szél. a nappali felmelegedés fokozódik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 8-12, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 20-25 fok között.

előrejelzés a balaton területére hétfőn reggelig: még erős, de az éjszaka mérséklődő északi szél. felhős idő, valószínűleg már eső nélkül. a hőmérséklet napnyugtakor 17, hajnalban 13 fok körül lesz.

a duna vízállása 252 cm./mti/

14.04
14:16

- 1 -

mg